

**IV-oji 7- 8 klasių nacionalinė
geografijos olimpiada.
Mokinių klaidos ir rezultatai.**

**Salvinija Vaičiūnienė
Geografijos mokytoja ekspertė
Radviliškio Gražinos pagrindinė mokykla
2024-09-20/21**

Šiek tiek istorijos...

- 2021 – 04 – 18 d. LGMA olimpiadų organizavimo komitetas, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras paskelbė informaciją, susijusią su LGMA aktyvo nutarimu ir LMNŠC pritarimu, kad pradedama organizuoti **nacionalinė 7–8 klasių mokinių geografijos olimpiada**.
- Olimpiadoje gali dalyvauti 7–8 klasių mokiniai. Olimpiada vykdoma nuotoliniu būdu dviem etapais:
pirmasis – **Atrankos etapas**,
antrasis – **Šalies mokinių geografijos olimpiados etapas**.
- Šalies etape skiriamos ne mažiau kaip trys pirmosios, penkios antrosios ir septynios trečiosios vietos kiekvienoje klasės kategorijoje.
- Olimpiados laimėtojai (I–III vietos) apdovanojami Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos I, II, III laipsnio diplomais ir medaliais.
- Mokytojai, parengę I, II, III vietas laimėjusius mokinius, apdovanojami LGMA padėkos raštais.

7–8 klasių mokinių geografijos olimpiados dalyviai

Data	Olimpiada	Olimpiados tema	Dalyvių skaičius Atrankos ture	Dalyvių skaičius Šalies etape
2021 – 04 – 20	I olimpiada	Vidinės ir išorinės jėgos	7-okų: 449 8-okų: 460 Bendras skaičius: 909 mokiniai iš 37 Lietuvos savivaldybių	Į antrąjį turą pateko 209
2022 – 04 – 12	II olimpiada	Klimatas	7-okų: 446 8-okų: 434 Bendras skaičius: 880	Į antrąjį turą pateko 179
2023 – 04 – 20	III olimpiada	Afrika	7-okų: 480 8-okų: 461 Bendras skaičius: 941	Į antrąjį turą pateko 179
2024 – 04 - 16	IV olimpiada	Europa – mūsų žemynas	7-okų: 558 8-okų: 596 Bendras skaičius: 1154 mokiniai iš 58 Lietuvos savivaldybių	Į antrąjį turą pateko 180

2024 metų balandžio 16 d. vyko IV - os 7-8 klasių nacionalinės geografijos olimpiados Atrankos etapas. Renginyje dalyvavo **1154** mokiniai iš 58 Lietuvos savivaldybių.

Dalyvavo 7-okų: 558 mokiniai.

Dalyvavo 8-okų: 596 mokiniai.

Finaliniame etape dalyvavo per **180** septintų ir aštuntų klasių mokinių, įveikusių atrankos etapą.

Aukso, sidabro ir bronzos medalius iškovojo po **15** mokinių iš kiekvienos klasių grupės.

**Mokinių
atsakymai
ilustruoja jų
mokymosi
spragas.**

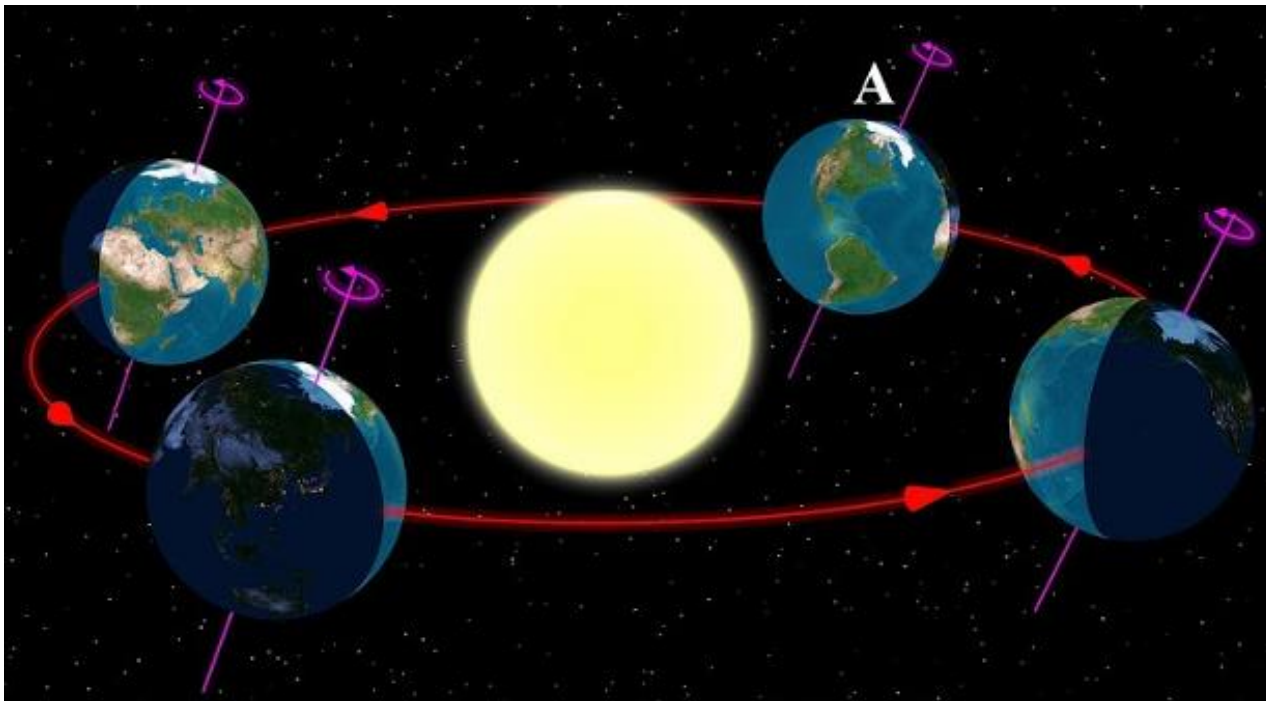
**Mokinių
atsakymai
ilustruoja jų
žinias,
gebėjimus ir
įgūdžius.**

Užduoties tipas.

Atviro klausimo užduotis, kuri reikalauja vieno konkretaus atsakymo.

**Kokia dienos trukmė yra Pietų ašigalyje
A raide pažymėtoje Žemės padėtyje?
(1 taškas)**

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- 12 valandų
- Trumpa
- Rudeni
- Ilgiausia
- Ilga
- Diena
- žiemos saulėgrįža
- trumpa diena, ilga naktis
- Vakaras

Klausimas skirtas žinioms ir supratimui įvertinti. Iš 180 mokinių teisingai atsakė 69 mokiniai (38 %). Klaidingą atsakymą pateikę mokiniai nepakankamai įsigilino į klausimą, nesusiejo pateiktos iliustracijos informacijos su klausimu.

Kuri Europos valstybė tarp mažiausių pasaulio valstybių pažymėta klaustuku? (1 taškas)

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- **Lichtenšteinas**
- Liechtenšteinas
- Licheišteinas
- Lichišteinas
- Lictenšteinas
- Andora
- Malta
- Likksemburgas
- Vatikanas
- Prancūzijos Gvinėja
- Taivanas
- Dominika
- Monte - Karlo

Iš 180 mokinių teisingai atsakė 103 mokiniai (57,2 %).

Mokinių atsakymai iliustruoja nepakankamas žemėlapio žinias: neteisingas vietovardžio pavadinimas, įvardinamos ne Europos žemyno šalys, pateikiami ne valstybių, bet miestų pavadinimai.

Parašyk, kurios Europos valstybės nėra šiame žemėlapyje.

(1 taškas)

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- **Norvegijos**
- Norvegija, Suomija
- Rusijos
- Švedija
- Norway

Teisingą atsakymą pateikė 143 mokiniai (79,4 %).

Užduotis tikrina žemėlapių skaitymo įgūdžius.

1. Dalis mokinių neatkreipia dėmesio, kad klausime naudojama vienaskaitos forma, todėl ir atsakyme turėtų būti paminėta tik viena valstybė.

2. Mokiniai turi spragų Europos politiniame žemėlapyje.

3. Atsakymus reikėtų pateikti lietuvių kalba.

Kuriose dvejose Europos šalyse galima pamatyti šį reiškinį?

(0,5 taško už kiekvieną atsakymą)

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- **Islandijoje, Norvegijoje, Švedijoje, Suomijoje, Rusijoje**
- Norvegijoje
- Islandija
- Arktiniame rate, Laplandijoje

Teisingai į klausimą atsakė 96 % mokinių.
Problemos: ribotas klausimo teksto suvokimas, neatkreiptas dėmesys į sąvoką „šalis“, ir į tai, kiek šalių reikia išvardinti pateikiant pilną atsakymą į klausimą.

Kas labiausiai lemia sausio mėnesio Europoje izotermų išsidėstymą? (2 taškai)

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- Atstumas nuo jūrų ir vandenynų / šiltoji srovė / vakarų vėjai
- Atlanto vandenynas
- Žemyninis klimatas
- Saulės spindulių kiekis
- Aťtograų vėjai
- Šaltis
- Ledynai
- Artumas prie pusiaujo

Užduotis skirta gamtinės geografijos problemų sprendimo įgūdžiams įvertinti. Iš 180 mokinių maksimalų įvertinimą gavo tik 3 mokiniai (1,6 %).

Išvada: ugdymo procese per mažai skiriama dėmesio gamtinių ryšių, įvairių geografinės sferos komponentų tarpusavio sąveikos analizei.

Išvardink **5 reljefo formas** eilės tvarka iš šiaurės į pietus, kurias teks kirsti važiuojant keliu E45.

(0,5 taško už kiekvieną ~~Mokinių atsakymų~~ pavyzdžiai:

- **Skandinavijos kalnai / Danijos ir Vokietijos lygumos / Alpės / Po žemuma / Apeninų kalnai (teisingas atsakymas)**
- Kalnai, upės
- Kalnai, lygumos, žemumos
- Kalnai; sąsiauris; žemuma; kalnai; sąsiauris
- Ledynai, miškai, miškastepės, stepės, dykumos
- Kalnuotas, jūrinis, lyguminis
- Skandinavijos kalnai, Danija, Alpės
- Alpes, Apeninus
- Skandinavijos kalnai, Skagerako sąsiauris, Jutlandijos pusiasalis, Šiaurės Vokietijos žemuma, Sicilijos sala

Maksimalų įvertinimą gavo tik 9 mokiniai (5 %).

Užduotis tikrina menamo žemėlapiu skaitymo bei geografinių sąvokų naudojimo įgūdžius.

Išvada: mokiniams neaiški sąvoka „reljefas“, maišomos ir kitos geografinės sąvokos, gamtinio žemėlapiu spragos.

Užduoties tipas.

Atviro klausimo užduotis iš kelių susijusių dalių, kai reikalaujama atsakymo į kiekvieną dalį.

Kur yra druskingiausia Baltijos jūros vieta? **Paaiškink** tokio druskingumo priežastis.

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

➤ **Danijos sąsiauriuose / čia ribojasi su Šiaurės jūra, kuri priklauso Atlanto vandenynui**

➤ Botnijos įlanka

➤ Tarp Švedijos ir Danijos

➤ 30-25, nes ribojasi su šiaurės jūra ir Atlanto vandenynu bei labai nutolus nuo daugumos upių

➤ Kategato sąsiauris

➤ Teisingai užduotį atliko 139 mokiniai (77%). Pirmoji užduoties dalis skirta praktiniams mokinių gebėjimams, antroji – geografiniams dėsningumams vertinti.

Žemėlapių skaitymas ir geografinės informacijos vertinimas kelia sunkumų mokiniams, nes net 41 mokinys pateikė nepakankamai išsamius atsakymus,

32.1. Pietų Europos žemės ūkiui būtinas drėkinimas. Kuris drėkinimo būdas yra efektyviausias ir kodėl? (2 taškai)

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- **Lašelinis, sutaupo daug vandens**
- Laistymas
- Nes ten šiltas klimatas
- Lašelinis
- Dirbtinis drėkinimas

Mokiniai pateikė atsakymus tik į vieną klausimo dalį.

32.2. Įvardink 2 pietų Europos vietinius kultūrinius augalus, kurie prisitaikę augti be dirbtinio drėkinimo. **Kaip** jie prisitaikę prie sauso klimato? (2 taškai)

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- **Alyvmedžiai (turi gilią šaknį) / Vynuogės (gilia šaknis, tanki lapija meta šešėlį)**
- Pinija, palmė, jos turi ilgą šaknį
- Alyvmedžiai ir vynuogės
- Žolė ir pienės, nes jie savyje ilgai išlaiko vandenį

Mokiniai neįsigilino į užduoties tekstą.

Užduoties tipas.

Klausimas su pasirenkamaisiais atsakymais.

Per kurias iš Europos šalių **nesidriekia** šis turizmo maršrutas?

(0,5 taško už kiekvieną atsakymą)

Pažymėkite viską, kas tinka.

- Ispanija
- Prancūzija
- Didžioji Britanija
- Austrija
- Vokietija
- Čekija
- Slovėnija
- Italija
- Nyderlandai

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- **Austrija, Slovėnija**
- Austrija, Čekija, Slovėnija
- Ispanija, Prancūzija, Didžioji Britanija, Vokietija, Čekija, Italija, Nyderlandai

Praktinė užduotis skirta žemėlapiu skaitymo įgūdžiams vertinti. Klausimo formuluotė, kurioje naudojamas neiginys, suklaidino dalį mokinių. Maksimalaus įvertinimo nepasiekė net 26 % mokinių (47).

Kuris su **vidinėmis jėgomis** susijęs procesas visiškai nebūdingas šiai salai? (1 taškas)

Pažymėkite tik vieną ovalą.

- Ugnikalnių išsiveržimai
- Raukšlinių kalnų formavimasis
- Žemės drebėjimai
- Cunamiai

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- **Raukšlinių kalnų formavimasis**
- Ugnikalnių išsiveržimai
- Žemės drebėjimai
- Cunamiai

Užduotis skirta gamtinės geografijos įgūdžiams įvertinti.

Net 123 mokiniai, nepakankamai įsigilinę į klausimą, pateikė klaidingą atsakymą „cunamiai“.

Teisingai atsakė – 39 mokiniai (22%).

Užvakar buvo įžiebta olimpinė ugnis ir 101 dieną ji bus nešama į šių metų vasaros olimpinių žaidynių vietą. Iš kurios šalies į kurią bus nešama ši olimpinė ugnis? (2 taškai)

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- Iš Graikijos (Olimpijos) į Prancūziją (Paryžių)
- iš Japonijos į Prancūziją
- Graikijos
- Iš Graikijos į Kiniją
- Iš Urugvajaus į Braziliją
- Į Paryžių

Teisingai užduotį atliko 87 mokiniai (48 %).

Užduotis, susijusi su šių dienų aktualijomis, parodo, kad tik dalis mokinių seka pasaulinės reikšmės įvykius, vykstančius čia ir dabar.

Užduoties tipas.

Geografinių karikatūrų nagrinėjimas.

Kuris apibūdinimas tinka karikatūroje pavaizduotam reiškiniui?

(0,5 taško)

Mokinių atsakymų pavyzdžiai:

- Masinis turizmas
 - Ekologinis turizmas
 - Nelaimių turizmas
 - Jūrinis turizmas
 - Medijų turizmas
- **Nelaimių turizmas**
 - Ekologinis turizmas
 - Masinis turizmas
 - Jūrinis turizmas

Karikatūros naudojamos mokymo procese, kaip patrauklus, sudominimą keliantis metodas. Kad mokiniai lengviau įmintų geografinės karikatūros mįslę, tikslinga ne tik dažniau naudoti šį metodą, bet ir skatinti mokinius kurti karikatūras patiems.

Ugdami jaunuosius geografus :

- ✓ gilinkime gamtinės ir visuomeninės geografijos problemų sprendimo įgūdžius;
- ✓ padėkime mokiniams suprasti žemėlapių ir kitą vaizdinę geografinę informaciją;
- ✓ daugiau dėmesio skirkime gamtinių ryšių, įvairių geografinės sferos komponentų tarpusavio sąveikos analizei;
- ✓ sudarykime sąlygas kartografinės medžiagos analizei;
- ✓ atkreipkime mokinių dėmesį, į tai, kad klausimą gali sudaryti kelios susijusios dalys, kurios visos yra vienodai svarbios;
- ✓ pratinkime mokinius atidžiai perskaityti užduotį ir įsigilinti į jos turinį;
- ✓ kartu su mokiniais aptarkime aktualijas, geografiniu požiūriu vertinkime šių dienų įvykius pasaulyje ir Lietuvoje.

**Vienintelė tikra klaida –
neištaisyti klaidų.**

(Konfucijus)

**IV-oji 7- 8 klasių nacionalinė
geografijos olimpiada.
Mokinių klaidos ir rezultatai.**

**Salvinija Vaičiūnienė
Geografijos mokytoja ekspertė
Radviliškio Gražinos pagrindinė mokykla
2024 – 09 – 20 – 21**

